

Partijgrootte in een traceringsanalyse

Hoe klein is groot genoeg?

Bedrijven in de voedingsmiddelenketen zijn zelf verantwoordelijk voor het bepalen van hun lotgrootte. Voordeel van een grote lotgrootte is eenvoudiger registratie bij de productie. Voordeel van een kleine lotgrootte is een kleine hoeveelheid terug te halen product bij een recall. In de praktijk blijkt een recall op partijcode mogelijk tot in het distributiecentrum van de retailer.

ECR Nederland

Efficient Consumer Response (ECR) Nederland stimuleert bedrijven om samen te werken in de keten teneinde de consument sneller, beter en tegen lagere kosten te bedienen. Binnen ECR Nederland buigen fabrikanten en retailers zich in een werkgroep over praktische aspecten van tracking en tracing. Deze werkgroep met deelnemers Douwe Egberts/Sara Lee, Dynadro, Heineken, Jumbo Supermarkten, Laurus, Nestlé, Remia, Schuitema, Vrumona en Cag Gemini heeft de bevindingen vastgelegd in een document. Informatie over dit document is te verkrijgen bij de auteurs of via www.ecr.nl.

De General Food Law dwingt voedingsmiddelenbedrijven om de eigen prestatie op het gebied van traceerbaarheid tegen het licht te houden. Deze prestatie wordt bepaald door de snelheid waarmee eindproducten en ingrediënten kunnen worden getraceerd en door de nauwkeurigheid. De nauwkeurigheid wordt bepaald door de hoeveelheid product die in geval van een incident moet worden teruggevoerd. Deze hoeveelheid wordt recall-lotgrootte of recall-partij genoemd. De grootte van deze partij bepaalt voor een belangrijk deel de kosten die met een recall gepaard gaan.

De recall-partij bestaat uit minimaal één productiepartij. Een productiepartij is een homogene hoeveelheid product met vrijwel gelijke kenmerken en een vrijwel gelijke bewerkings- en transporthistorie. Vermenging van (delen van) partijen grondstoffen, ingrediënten en halffabri-

katen tijdens opslag, productie of transport is de voornaamste oorzaak dat in de praktijk de recall-partij vaak groter is dan een productiepartij.

Gerichte recall

Hoe nauwkeuriger en betrouwbaarder de recall-partij kan worden vastgesteld met de traceringsanalyse, hoe beter het mogelijk is om heel gericht partijen uit de markt te halen. In plaats van een volledige recall wordt dan een gerichte recall mogelijk. Bij een volledige recall worden alle consumenteneenheden van het betreffende artikel in de keten teruggevoerd (inclusief de producten in de winkelschappen). Bij een gerichte recall daarentegen worden alleen die partijen teruggehaald die vermoedelijk besmet zijn.

Een risicoanalyse kan een aanleiding zijn om de minimale omvang van een gerichte recall te verkleinen

De afhandeling van een gerichte recall is complexer dan een complete recall omdat per pallet, handseenheid of consumenteneenheid moet worden nagegaan of deze moet worden teruggevoerd.

In de toelichting van de VWA op de General Food Law wordt nadrukkelijk

Vrumona

Frisdrankproducent Vrumona is onderdeel van het Heineken-concern en vertegenwoordigt merken als Pepsi, 7UP, Sisi, Royal Club, Crystal Clear, Xí en Rivella. Bij de bouw van de nieuwe siroophal in 2000 heeft de frisdrankproducent gekozen voor een extra opslagtank voor glucose-fructosesiroop. Maarten Bakhuizen, Supply Chain Ontwikkelaar: "In de siroophal worden alle siropen voor de frisdranken gemaakt en gemengd. In de oude situatie hadden we één tank voor glucose-fructosesiroop. Die tank was nooit compleet leeg. De nieuwe levering werd toegevoegd aan het restant siroop in de tank. Bij de bouw van de nieuwe siroophal hebben we een risicoanalyse uitgevoerd. Hoewel de siroop zelden tot problemen leidt, hebben we toch besloten om twee tanks te bouwen. Reden is dat we de siroop in veel verschillende eindproducten verwerken. In de nieuwe situatie, met twee tanks, kunnen we de siroop op vrachtniveau traceren. Bij een eventuele recall zal de recall-partij dan ook kleiner zijn dan in de oude situatie."

In de nieuwe siroophal wordt elke sirooptank helemaal leeg gemaakt en gereinigd alvorens de tank weer wordt gevuld.

Bakhuizen: "We hebben onze traceerbaarheid op orde. Wel is het zo dat we regelmatig een nieuwe risicoanalyse uitvoeren om ons proces te verfijnen."

gesteld dat elk bedrijf in de keten zelf verantwoordelijk is voor het bepalen van de recall-lotgrootte. De handelspartners moeten dus zelf vaststellen of een complete of een gerichte recall wordt uitgevoerd. De werkgroep Tracking en Tracing van ECR Nederland ging na hoe handelspartners hiermee omgaan.

Pick-locaties

Hoe sneller informatie over een incident beschikbaar komt, hoe groter de kans dat met een gerichte recall kan worden volstaan. In de goederenstroom tussen fabrikant en retailer is een gerichte recall namelijk goed uitvoerbaar tot in het dis-

Foto: Carel Richel

Vrumona heeft gekozen voor twee sirooptanks in plaats van een. De siroop is nu op vrachtniveau te traceren.

tributiecentrum (DC) van de retailer. Als de partij- of palletnummers van het besmette product bekend zijn, kunnen ze vrij eenvoudig uit het DC worden gehaald en worden teruggestuurd naar de fabrikant.

Vanaf het moment dat de pallets op de pick-locaties staan voor het picken van een uitlevering aan winkels, wordt het moeilijker om een gerichte recall uit te voeren. Bij het picken van een uitlevering vindt meestal geen gedetailleerde registratie plaats van de partij- of palletnummers. Een handmatige registratie is mogelijk, maar dit is te foutgevoelig om in een noodsituatie volledig op te vertrouwen. Zou de in- en uitslag volledig automatisch gebeuren met RFID-tags per handelseenheid (omdoos), dan is de administratie wel betrouwbaar. Dan is bekend welke handelseenheid naar welke winkel is verstuurd.

Fysieke controle

Als de goederen verder dan het retail-DC in het distributiekanaal zijn doorgedrongen, volstaat een voorraadadministratie niet meer voor een gerichte recall. De partijen kunnen dan alleen worden gelocaliseerd door een fysieke controle van pallets, omdozen en consumenteneenheden op partijnummer of houdbaarheidscode. Deze arbeidsintensieve en tijdrovende klus brengt bij de retailer veel kosten met zich mee. Indien de winkelschappen zijn gevuld met het verdachte product zal vaak een complete

recall worden uitgevoerd. Naast praktische aspecten spelen dan commerciële afwegingen (merkbescherming, consumentenvertrouwen) een belangrijke rol. Zo zal een fabrikant ook eerder een volledige recall inzetten als een incident in het nieuws is geweest.

De conclusie van de werkgroep is dat een gerichte recall mogelijk is zolang de goederen nog niet op de pick-locatie van het retail-DC staan.

Risicoanalyse

Met een risicoanalyse op basis van verschillende typen incidenten kan een bedrijf vaststellen wat de noodzakelijke omvang van een recall zou zijn en welke kosten daarmee samenhangen. Een ruwe schatting van de frequentie van een incident (bijvoorbeeld eens per 30 jaar) geeft een indicatie van de gemiddelde kosten per jaar.

Een risicoanalyse kan ook een aanleiding zijn om de minimale omvang van een gerichte recall, de grootte van een productiepartij, te verkleinen. Een maatregel in dit verband is bijvoorbeeld het verkleinen van charges grondstoffen.

Peter Tielemans, Lia Josten, Maarten Bakhuizen en Chris Erents

Dr. P.F.J. Tielemans, Capgemini, Utrecht en Erasmus Universiteit Rotterdam, 030-6898712, peter.tielemans@capgemini.com, ir. A.M.J. Josten, Capgemini, drs. M.A. Bakhuizen, Vrumona en werkgroep Tracking en Tracing ECR Nederland, drs. G.C.J. Erents, ECR Nederland.